

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Ändring av idrottslagen för landskapet Åland

1997-98

1997-98

nr 5

FR nr 9

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår att idrottslagen för landskapet Åland ändras så att Ålands idrottsförbund skall kunna ges rätt att bevilja vissa av de stöd som utges ur landskapets medel. Det egentliga beslutet om att påföra idrottsförbundet ifrågavarande förvaltningsuppgifter skall fattas av landskapsstyrelsen och landskapsstyrelsen skall också kunna frånta idrottsförbundet uppgifterna. Om idrottsförbundet inte påförs eller fråntas uppgifterna skall idrottsstöden liksom för närvarande fördelas av landskapsstyrelsen.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att lagförslaget antas med en ändring av besvärinstansen till Ålands förvaltningsdomstol.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Allmän motivering

Utskottet konstaterar att de brister som enligt republikens president förelåg i den tidigare lagen om ändring av idrottslagen och som presidenten därför förordnade att förfalla, är åtgärdade i framställningen.

Genom framställningen möjliggörs en delegering av beslutandemakt till en namngiven organisation utanför den egentliga förvaltningen. En sådan delegering är enligt utskottet förenlig med självstyrelselagen. Landskapsstyrelsen kan med stöd av den föreslagna lagen besluta att Ålands idrottsförbund skall fördela och utbetala landskapsunderstöd till idrottsorganisationer. Enligt framställningen skall landskapsstyrelsen samtidigt besluta om de allmänna villkor som skall gälla för fördelningen och utbetalningen av stöden. Utskottet förutsätter att sådana villkor innefattar krav på opartiska och sakliga beslut samt att landskapsstyrelsen ges rätt att granska de beslut som fattas angående fördelning och utbetalning av understöden. Rutiner bör därför upprättas för redovisning och kontroll. Medlemmarnas insyn tillgodoses genom de förbundsmöten som skall hållas enligt stadgarna. Då det är frågan om en fördelning av allmänna medel anser utskottet att även allmänhetens insyn och kontroll är befogad. Landskapsstyrelsen bör därför tillse att det allmännas insyn garanteras. Utskottet konstaterar att det ligger i idrottsförbundets intresse att handlägga

ärendena enligt fastställda regler och villkor. Landskapsstyrelsen kan besluta att återta rätten att fördela och utbetala landskapsunderstöden om idrottsförbundets handläggning inte fungerar tillfredsställande.

Enligt utskottet är avsikten att Ålands idrottsförbund skall fördela landskapsunderstöd även till sådana idrottsorganisationer som inte är medlemmar i Ålands idrottsförbund. Understöd och lån till idrottsanläggningar beviljas enligt landskapsstyrelsens prövning med stöd av 11 § idrottslagen.

Slutligen konstaterar utskottet att flera paragrafer som reglerar fördelningen av landskapsunderstödet till idrottsorganisationer i den gällande lagen upphävs när lagen träder i kraft. Landskapsstyrelsen beslutar om ikraftträdelsedatumet vid utfärdandet av lagen. Tills dess att beslut tas om överförande av beslutandemakt till Ålands idrottsförbund fördelar landskapsstyrelsen stöd enligt lagen. Utskottet utgår från att landskapsstyrelsen i god tid före lagen träder i kraft fattar de nödvändiga beslut som tillämpningen av lagen förutsätter.

Detaljmotivering

28 § Enligt framställningen skall beslut fattade av Ålands idrottsförbund i ärenden som gäller fördelning och utbetalning av landskapsunderstöd kunna överklagas hos landskapsstyrelsen. Utskottet föreslår att besvärinstansen ändras ifråga om beslut fattade av idrottsförbundet. Besvärbestämmelsen blir tillämplig först då landskapsstyrelsen delegerat beslutanderätt enligt 17 § till idrottsförbundet. Om landskapsstyrelsen väljer att inte påföra idrottsförbundet uppgifter eller om uppgifterna fråntas idrottsförbundet är det landskapsstyrelsen som beslutar om fördelningen av idrottsstöden. Besvär över landskapsstyrelsens beslut riktas till högsta förvaltningsdomstolen med stöd av 25 § självstyrelselagen.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 24 november 1997 inbegärt kulturutskottets yttrande över framställningen.

Kulturutskottet har med stöd av 41 § 1 mom. lagtingsordningen inbegärt lagutskottets utlåtande angående framställningen.

Utskottet har i ärendet hört lagberedningschefen Lars Karlsson och ordföranden Håkan Lindén i Ålands Idrottsförbund.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Lundberg, vice ordföranden Viveka Eriksson samt ledamöterna Holmberg och Häggblom.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget måtte anta det i framställningen ingående lagförslaget i följande lydelse:

LANDSKAPSLAG
om ändring av idrottslagen för landskapet Åland

(Ingressen lika som i framställningen).

17 §

(Lika som i framställningen).

21 §

(Lika som i framställningen).

28 §

Den som är missnöjd med ett beslut som Ålands idrottsförbund r.f. fattat i ett ärende som gäller fördelning och utbetalning av landskapsunderstöd får söka ändring i beslutet genom besvär hos *Ålands förvaltningsdomstol*.

(2 mom. lika som i framställningen).

(Ikraftträdelsebestämmelsen lika som i framställningen).

Mariehamn den 14 januari 1998

Ordförande

Gunnar Lundberg

Sekreterare

Marine Holm-Johansson

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

ÅLANDS LAGTING

Till kulturutskottet

från lagutskottet

Kulturutskottet har den 11 december 1997 enligt 41 § lagtingsordningen inbegärt lagutskottets utlåtande angående landskapsstyrelsens framställning nr 9/1997-98 om ändring av idrottslagen för landskapet Åland. Kulturutskottet har i sin skrivelse inbegärt lagutskottets bedömning

1. om det är förenligt med självstyrelselagen att beslut om överförande av myndighetsutövning till Ålands idrottsförbund fattas av landskapsstyrelsen och inte direkt följer av lag,
2. om det är förenligt med självstyrelselagen att, som kulturutskottet överväger, ange Ålands förvaltningsdomstol som besvärinstans i fråga om beslut som fattas av Ålands idrottsförbund.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Utskottet har granskat kulturutskottets begäran utgående från republikens presidents beslut den 10 januari 1997 och högsta domstolens utlåtande den 19 december 1996, vardera med anledning av lagtingets beslut den 20 september 1996 om antagande av landskapslag om ändring av idrottslagen för landskapet Åland, samt den nya självstyrelselagens förarbeten.

Utskottet konstaterar att lagstiftningen och den rättsvetenskapliga litteraturen endast knapphändigt behandlar den s.k. medelbara offentliga förvaltningen som det är fråga om i detta ärende. Av högsta domstolens utlåtande framgår att överförande av beslutanderätt i förvaltningsangelägenheter till organisationer som står utanför den egentliga landskapsförvaltningen är möjlig i ärenden som tillhör landskapets behörighetsområden. HD uttalar sig inte om på vilken normhierarkisk nivå delegeringen av offentlig makt skall ske. Av lagstiftningspraxis i Finland kan man dock inte dra slutsatsen att för delegeringen nödvändigtvis skulle krävas beslut på lagnivå. Enligt utskottets åsikt kan det inte anses oförenligt med självstyrelselagens bestämmelser att i landskapslag inta en fullmakt för landskapsstyrelsen att delegera offentlig makt till en enhet utanför den egentliga landskapsförvaltningen som en form av medelbar offentlig förvaltning. Utskottet uppmärksamgör dock på självstyrelselagens 21 §, enligt vilken landskapsstyrelsen efter bemyndigande i landskapslag genom landskapsförordning kan stadga bland annat om "landskapsförvaltningens organisation och verksamhet". Om delegeringen sker genom landskapsförordning innebär det att samma normnivå tillämpas då delegering sker till en enhet inom den medelbara förvaltningen som i fråga om delegering till

en enhet inom den egentliga landskapsförvaltningen. Genom att en landskapsförordning publiceras i Ålands författningssamling blir också delegeringsbeslutet och till det knutna detaljbestämmelser allmänt kända. Också ändringar av beslutet publiceras i samma form.

Enligt förslaget till 28 § i landskapsstyrelsens framställning söks ändring i ett beslut som Ålands idrottsförbund fattat hos landskapsstyrelsen. Bestämmelsen blir självfallet tillämplig först i det fall att landskapsstyrelsen enligt förslaget i 17 § utövat sin rätt att delegera beslutanderätt till förbundet. Utskottet konstaterar att förslaget till besvärshandläggning motsvarar bestämmelserna i 25 § självstyrelselagen. Enligt utskottets åsikt finns det inte med beaktande av den möjlighet 26 § självstyrelselagen anvisar några hinder för att, som kulturutskottet överväger, ändra lagförslagets 28 § så att ändring söks hos Ålands förvaltningsdomstol, om kulturutskottet finner detta ändamålsenligt.

ÄRENDETS BEREDNING

Kulturutskottet har i skrivelse den 11 december 1997 inbegärt lagutskottets utlåtande i ärendet.

Utskottet har i ärendet hört t.f. lagberedningschefen Lars Karlsson.

Närvarande vid ärendets avgörande behandling var ordföranden Wickström-Johansson, viceordföranden Jansson, ledamöterna Sjöblom och Söderholm samt ersättaren Ronald Boman.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

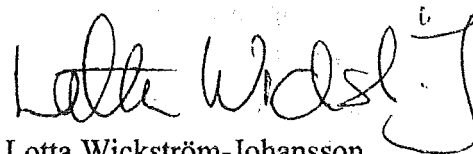
Med hänvisning till det anförda framför utskottet som sitt utlåtande

att kulturutskottet beaktar det anförda när det utarbetar sitt betänkande i ärendet.

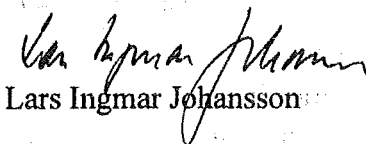
Mariehamn den 16 december 1997

Ordförande

Sekreterare

Lotta Wickström-Johansson

Lars Ingmar Johansson